

In woord en draad

Een brief aan

Jean Cauchie

MICCA

Lieve Jean,

Zevenenzestig kilometer liggen er niet tussen ons. Zelfs geen tien. Vanuit Ellezelles hoef ik maar een paar heuvels over om in Flobecq te komen, het dorp waar jij meer dan vier eeuwen geleden woonde.

Ik probeer me voor te stellen hoe klein jouw wereld toen moet zijn geweest. Niet klein in betekenis, maar in afstand. Wegen die je te voet aflegde, dorpen die dicht bij elkaar lagen, mensen die elkaar kenden. Ellezelles, Flobecq, Acren, Enghien. Namen die voor mij vertrouwd zijn, stonden ook op de kaart van jouw leven. Alleen Mons ligt wat verder. Uitgerekend daar bracht je 47 dagen door in gevangenschap.

Je was 66 jaar.

Dat getal blijft bij mij hangen. Misschien omdat ik zelf niet zoveel jonger ben dan jij toen was. Op die leeftijd heb je al een heel leven achter je. Je hebt mensen gekend die er niet meer zijn, dingen zien veranderen, gewoontes opgebouwd, plekken waaraan herinneringen kleven. Je hebt een geschiedenis die veel groter is dan de paar regels die uiteindelijk over jou bewaard blijven.

Want van dat leven vind ik nauwelijks iets terug. Je naam: Jean Cauchie. Je bijnaam: Brandon. Je leeftijd. Flobecq. En daarna neemt de vervolging het over, alsof alles wat eraan voorafging er niet meer toe deed.

Er staat ook dat een priester in Acren een exorcisme op je uitvoerde. Ik blijf bij dat ene gegeven langer stilstaan dan ik zou willen. Iemand stond tegenover jou en probeerde iets uit je te verdrijven waarvan hij overtuigd was dat het in jou huisde. Wat dacht jij terwijl dat gebeurde? Was je bang? Boos? Uitgeput? Of had je na alles wat eraan voorafging eenvoudigweg geen woorden meer?

Daarna kwamen de dagen in Mons.

Zevenenveertig.

Lang genoeg om iedere ochtend wakker te worden en opnieuw te beseffen waar je was. Lang genoeg om naar geluiden buiten je cel te luisteren, om te wachten, te hopen misschien, en om te begrijpen dat anderen over jouw leven beslisten.

Toen ik jaren geleden een trui voor jou ontwierp, koos ik voor Léttlopi. Stevige IJslandse wol, warm en beschermend. Over de schouders liet ik rode tekens lopen die ik uit runen samenstelde. Ik gaf mijn bindrunen drie betekenissen: moed, kracht en bescherming.

Ik weet nu beter dan toen dat ik voorzichtig moet zijn met wat we aan oude tekens toeschrijven. De runen in jouw trui zijn daarom geen poging om iets uit jouw tijd te reconstrueren. Ze hebben niets met jou, Flobecq of je proces te maken. Ze zijn van mij.

Of misschien moet ik zeggen: ze zijn voor jou.

Moed voor de man die 47 dagen moest volhouden.

Kracht voor een lichaam van 66 jaar dat gevangenschap, verhoor en angst moest dragen.

En bescherming, juist omdat niemand je die heeft gegeven.

Op 30 september 1611 werd je in Enghien veroordeeld tot *corde et feu*. Je werd gewurgd en daarna werd je lichaam verbrand.

Meer dan vier eeuwen later kan ik niets meer tussen jou en dat vonnis plaatsen. Geen warme trui. Geen beschermend teken. Geen hand op je schouder.

Ik kan alleen je naam nemen en hem opnieuw uitspreken.

Een man uit Flobecq, 66 jaar oud.

Je was hier.

Jean Cauchie